Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — *УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК*

VOL.CV. № 25 FRIDAY, FEBRUARY 6, 1998 PARSIPPANY and NEW YORK CENTS 75 -ЦЕНТІВ ПАРСИППАНІ І НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 6-го ЛЮТОГО 1998 р. Ч. 25 РІК CV

КЕРІВНИЦТВО ЯЛТИ БУНТУЄ ПРОТИ УРЯДУ УКРАЇНИ

Київ(Р.Р.). — У середу, 4-го лютого, майже всі засоби масової інформації України коментували ялтинські події.

Після указу Президента України про звільнення посадника Ялти Миколи Діскіна, в кабінеті останнього в ніч з 2-го на 3-го лютого зібралися 23 депутати (із 30) Ялтинської Міської Ради й забарикадувалися там, не бажаючи виконувати указ Леоніда Кучми. Президія Верховної Ради Криму і Ялтинська Міська Рада назвали указ неконституційним. Сам М. Діскін в акції протесту проти його зняття участи не бере.

Тим часом голові Верховної Ради Криму Анатолієві Гриценкові вдосвіта у вівторок хтось зателефонував і повідомив, що бюро голови міської адміністрації заміновано. Тому о 6-ій годині 30 хвилин ранку до будинку ялтинської міської влади прибули сапери, пожежні машини, „швидка медична допомога" і понад 100 міліціянтів. Депутати у бомбу не повірили і категорично відмовилися залишити приміщення.

Біля будинку зібралося близько 300 людей, які спостерігали за подіями. Серед них хтось поширив летючки, у яких розповідалося, як кримський прем'єр А. Франчук створював вільну економічну зону „велика Ялта". Летючка явно антикучмівська, оскільки зять Л. Кучми А. Франчук кандидує до Верховної Ради від Ялти. Кримські і ялтинські політики пояснюють громадянам, що указ Президента є початком поступового введення президентського правління. Обстеживши приміщення всередині і не знайшовши вибухових пристроїв, силовики зняли міліційні кордони. Однак пізніше, в 11 год. 45 хвилин, за словами начальника Головного Управління Внутрішніх Справ Геннадія Москаля, вибуховний пристрій знайшли на даху будинку Міської Ради.

Невдовзі до Ялти прибули: віцепрем'єр-міністер України Микола Білоблоцький, новопризначений Президентом Леонідом Кучмою тимчасово виконуючий обов'язки посадника Володимир Марченко, постійний представник Президента України в Криму Василь Кисельов і керівники силових структур Автономної Республіки Крим. Кисельов представив ялтинським депутатам В. Марченка, який виконуватиме обов'язки посадника. Заступник Миколи Діскіна

(Закінчення на стор. 4)

Вимагають припинити радіопередачі засідань парляменту

Київ. — Звинувативши теперішніх депутатів Верховної Ради у зловживанні засіданнями парляменту, ряд кандидатів на депутатів закликали припинити радіотрансляції засідань парляменту, повідомила 2-го лютого УНІАР.

„Останнім часом трибуна Верховної Ради використовується депутатами для своєї передвиборчої агітації замість законотворчої діяльности, — сказано у зверненні до керівництва парляменту. — Це, в свою чергу, ставить у нерівні умови інших кандидатів на народних депутатів напередодні виборів".

Упродовж останніх днів до Верховної Ради і Центральної виборчої комісії надходять телеграми-звернення від керівників обласних партійних організацій, голів окружних виборчих комісій, трудових колективів, окремих кандидатів на народних депутатів з багатьох областей щодо порушення Конституції України та закону про вибори. Порушення полягають в обмеженні рівних можливостей для всіх кандидатів на депутатів через використання трибуни Верховної Ради для передвиборчої агітації.

У зверенннях підкреслюється, що „використовуючи популістські гасла, нинішні народні депутати діють лише у власних інтересах, утворюють конфронтаційні ситуації з метою надбання особистого політичного капіталу".

ПРП хоче бачити В. Ющенка президентом

Київ(Р.Р.). — Голова Аналітичної ради Партії „Реформи і Порядок" (ПРП) Микола Томенко повідомив, що партія запропонувала голові правління Національного Банку України (НБУ) Вікторові Ющенкові взяти участь у президентських виборах. На думку, Ющенко — найдостойніший претендент на президентський пост, хоча сам Ющенко такої згоди ніколи не давав. Не погодився він і цього разу.

Як відомо, В. Ющенко є членом Народно-Демократичної Партії, але список кандидатів у парляментарсьих виборах виборах очолити відмовився.

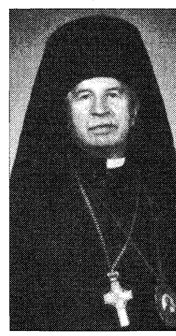
Факт висунення В. Ющенка Партією „Реформи і Порядок" може викликати до керівника НБУ недовір'я в НДП, де до нього, на думку політичних коментаторів, і так ставляться підозріло.

В будь-якому випадку, цією пропозицією ПРП зайвий раз звертає на себе увагу громадськости і сприяє виникненню коментарів навколо своєї організації.

Помер Єпископ Паїсій

Парсиппані, Н. Дж. — З Консисторії Української Православної Церкви в ЗСА повідомили, що у вівторок, 3-го лютого, у Міннеаполісі,Мінн., помер член Ради Єпископів Української Православної Церкви в ЗСА Владика Паїсій.

Владика Паїсій (світське ім'я Василь Іващук) народився на Волині 16-го лютого 1913 року. У 1949 році іміґрував до ЗСА, де в 1977 році висвячено його на священика, а єпископські свячення прийняв в 1989 році. Крім членства в Раді Єпископів, він був членом Митрополичої Ради Української Православної Церкви в ЗСА і членом Президії Світового Конґресу Вільних Українців.

Св. п. Владика Паїсій

Похоронні відправи розпочнуться в українській православній церкві св. Архистратига Михаїла в Міннеаполісі у суботу, 7-го лютого, о 2-ій год. пополудні. Про дату, час відправи і похоронення тлінних останків покійного Єпископа Паїсія у церкві-пам'ятнику св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж., буде згодом повідомлено в пресі.

Старр відкинув вимогу Білого Дому

Вашінгтон. — Слідчі з групи незалежного прокуратора Кеннета Старра, котрі перевіряють справу стосунків президента Билла Клінтона з колишньою молоденькою практиканткою, відкинули в середу, 4-го лютого, вимогу Білого Дому обмежити кількість асистентів, яких викликують на зізнання. Це в свою чергу може викликати конфронтацію щодо права Президента охороняти деякі свої розмови від перевірок.

Адвокати Білого Дому намагаються вирішити чи потрібно їм ужити в цьому випадку екзекутивний привілей у випадку, коли слідчі почали б входити в територію, що її Білий Дім уважає незаконною для них. Зокрема турбуються згадані адвокати тим, що наступним покликаним на зізнання перед федеральною лавою присяжних, яка перевіряє спілкування президента Б. Клінтона з колишньою практиканткою в Білому Домі Монікою Левінскою, є Джан Подеста, заступник шефа штабу працівників Білого Дому.

Крім того, адвокати Білого Дому дуже турбуються ненарушністю тих розмов, які Президент міг мати зі своїми дорадниками після того, коли він свідчив під присягою 17-го січня в справі його непристойної поведінки з Полою Корбін-Джовнс. У згаданих зізнаннях він заперечив будь-яку непристойність у своїй поведінці з М. Левінскою. Правдивість цього зізнання та причетних до того справ, якраз тепер перевіряє незалежний прокуратор К. Старр.

Про те, як поступати в цьому випадку, Президент відбув окрему зустріч і наради зі своїми дорадниками.

Проф. М. Колессі надано звання академіка

Парсиппані, Н. Дж. — Наприкінці 1997 року Академія Мистецтв України вшанувала славного українського композитора й диригента професора Миколу Колессу наданням йому звання дійсного члена Академії Мистецтв України. Проф. М. Колессу запрошено до Києва, де 2-го грудня 1997 року у приміщенні Академії його вітали президент АМУ Андрій Чибикін в разом з присутніми колегами-академіками.

Проф. М. Колесса

Академіком АМУ у 1997 році також став композитор Євгенов Станкович.

Звання академіка пов'язане з родиною Колессів вдруге — у 1929 році академіком Академії Наук УССР став батько М. Колесси, видатний український фолкльорист-музикознавець й композитор Філярет Колесса.

Серед привітань з цієї нагоди проф. Колесса

(Закінчення на стор. 3)

Розслідування здійснять депутати

Київ(Р.Р.). — У вівторок вранці, 3-го лютого, сесія Верховної Ради України після депутатських запитів про події в Ялті та про закриття газети „Правда Украины" та інших виступів Верховна Рада надала статус слідчої комісії двом комітетам — законодавчого забезпечення свободи слова та засобів масової інформації та з питань боротьби з організованою злочинністю.

Комітетам доручено перевірити і доповісти парляментові про результати перевірки подій у Ялті та правомірности закриття газети „Правда Украины".

Депутати доручили Генеральній прокуратурі негайно втрутитися у ялтинський конфлікт і зареаґувати на нього згідно з законом.

Померла К. Гош

Філядельфія(І. Д.). — 27-го грудня 1997 року відійшла у вічність відома українська драматична акторка та співачка на західніх українських землях Клавдія Гош.

Походить з родини Радванських, народжена в Галичині, у місті Броди, 15-го вересня 1909 року. Пройшла важкий життєвий та творчий шлях, але не загубила Богом даний

Св. п. К. Гош

талант. Працювала в багатьох українських театрах: Міткевича ім. Тобілевича, Й. Стадника, о. Залеського в „Заграві" ім. Котляревського, у Державному драматичному театрі ім. І. Франка у Станиславові. Грала головні ролі в драмах: Ган-

(Закінчення на стор. 4)

Депутати України протестують проти дискримінації

Київ(Р.Р.). — У середу, 4-го лютого, група депутатів України на чолі з головою Комітету боротьби зі злочинністю Григорієм Омельченком, оприлюднила заяву до своїх колеґ з Верховної Ради з приводу необхідности дотримання рівности всіх громадян перед законом.

В оприлюдненому документі сказано:

„Верховна Рада конституційно закріпила нерівність (фактично дискримінацію) громадян України залежно від роду і характеру зайнять, наявности депутатського мандату.

У жодній країні немає такої февдальної недоторканости депутатів, як в Україні. Простих людей за вчинення навіть незначних злочинів арештовують і засуджують до позбавлення волі. А керівні особи прикриваючись депутатською недоторканістю, розкрадають, розтринькують національні багатства на сотні тисяч, мільйони гривень і не несуть жодної відповідальности.

Щоб зробити перший крок до встановлення в суспільстві справедливости, законности, правопорядку та рівности громадян перед законом, депутати-офіцери Григорій Омельченко, Анатолій Єрмак, Вячеслав Білоус, Іван Білас та Володимир Головко ще майже чотири роки тому (в липні 1994 року) заявили про зняття із себе передбаченої законодавством депутатської недоторканости. Тоді цю пропозицію письмово підтримали лише 59 нинішніх народних депутатів.

У вересні 1994 року депутат Г. Омельченко подав на розгляд Верховної Ради України відповідні законопроєкти про скасування депутатської недоторканости. та клановокорпоративні групи в парляменті заблькували розгляд цих законопроєктів. У листопаді 1995 року Г. Омельченко звернувся до Президента Л. Кучми з проханням внести в рамках законодавчої ініціятиви на розгляд Верховної Ради як невідкладні підготовлені Г. Омельченком законопроєкти про скасування депутатської недоторканости, для позачергового їх розгляду в парляменті. Але Президент Л. Кучма не зробив цього.

У другій половині минулого року Л. Кучма публічно не раз заявляв, що він порушуватиме питання про скасування депутатської недоторканости. Та досі Президент так і не вніс, згідно зі статтею 93 Конституції України, на розгляд Верховної Ради відповідні законопроєкти.

Тоді офіцери Г. Оме-

(Закінчення на стор. 3)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

СТВОРЕНО КОМІСІЮ З ПИТАНЬ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

КИЇВ. — Згідно з указом Президента Леоніда Кучми з 3-го лютого створено комісію з питань інформаційної безпеки. Основним завданням цієї установи є випрацювання пропозицій щодо здійснення державної політики у сфері інформаційної безпеки. Головою комісії призначено Олександра Бєлова, який того ж дня став заступником секретаря Ради національної безпеки та оборони України.

Л. КУЧМА ПООБІЦЯВ ПІДТРИМАТИ МЕДИЦИНУ

КИЇВ. — Президент Леонід Кучма, зустрівшись з всесвітньовідомим лікарем і головним хірургом Міністерства Охорони Здоров'я України Олександром Шалімовим, пообіцяв підтримати його пропозиції щодо розвитку медицини. О. Шалімов визначив кілька напрямків, які потребують державної підтримки. Серед них — повноправна участь українських фахівців у міжнародних симпозіюмах, забезпечення широкого розповсюдження через спеціяльну літературу досягнень українських вчених, лікарів-практиків, створення спеціялізованого фонду. Після зустрічі Л. Кучма дав відповідні доручення керівництву галузі.

В АГРАРНИКІВ Є МОЛОДЬ

КИЇВ. — 3-го лютого в Аграрної Партії України народилося дитя — Союз Аграрної Молоді (САМ). Нещодавно обраний голова спілки Олег Савчук сказав, що САМ створено як окрему громадську організацію, яка відстоюватиме принципи, закладені в програму АПУ, а також тісно співпрацюватиме з цією партією. На пресконференції, проведеній після установчих зборів, представники САМ зазначили, що співпраця полягатиме в розвитку молодечої програми АПУ і поступовому формуванні ідеологічних засад АПУ. Більш конкретна праця почнеться тільки після реєстрації САМ і проведення першого з'їзду, який відбудеться наприкінці березня. Але вже тепер організація пропаґує ідеологію АПУ і проводить курс семінарів з передвиборчої кампанії в нових умовах. Семінари випрацювані за сприянням польського об'єднання молодечих політичних організацій. На з'їзді має бути біля 70 представників з 14 областей України.

ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ В 1998 РОЦІ НЕ ПЕРЕДБАЧАЮТЬ

КИЇВ. — Валовий внутрішній продукт (ВВП) України в1998 році зменшиться на 1.5 відс., рівень інфляції становитиме 11.1 відс., дефіцит бюджету — 4.5 відс. від ВВП, курс гривні до доляра сягне наприкінці року 2.05 гривні. Таку прогнозу наведено в ч. 2 бюлетеню „Квартальні передбачення" Міжнародного центру перспективних досліджень. Прогнозуючи на 1998 рік падіння реального ВВП на 1.5 відс., (Уряд передбачав зростання на 0.5 відс.), група „Квартальних передбачень" вважає цей сценарій оптимістичним. Якщо виходити з фінансового стану країни, що склався тепер, падіння виробництва має бути більшим. Проте експерти Міжнародного центру перспективних досліджень сподіваються, що в критичній ситуації Уряд буде змушений піти на швидкі структурні реформи.

НА ДОНЕЧЧИНІ СТВОРЯТЬ СПЕЦІЯЛЬНУ ЕКОНОМІЧНУ ЗОНУ

КИЇВ. — У другій половині цього року в Донецькій області має бути створена спеціяльна економічна зона (СЕЗ). Таке рішення ухвалив Уряд на своєму засіданні. За підсумками засідання прем'єр-міністер Валерій Пустовойтенко доручив випрацювати плян заходів щодо створення спеціяльної зони. Крім того, буде зформовано робочу групу для впровадження СЕЗ в Донецькій області.

ДЕФІЦИТ БЮДЖЕТУ БУВ ВИЩИМ ВІД ПЕРЕДБАЧУВАНОГО

КИЇВ. — Минулого року дефіцит державного бюджету становив 6.3 блн. гривні або 6.8 відс. від валового національного продукту, повідомив Державний комітет статистики. Передбачалося, що дефіцит буде 5.75 блн. дол. або 5.7 відс. Прибутки минулого року становили 15.7 блн. гривень, а видатки — 22.0 блн. гривень. Як уже інформовано, минулого місяця Президент Леонід Кучма видав указ про зниження дефіциту на цей рік. Верховна Рада схвалила бюджет, який передбачає дефіцит у сумі 3.3 блн. гривень, а Президент знизив його до 2.5 відс. від валового внутрішнього продукту.

У СВІТІ

У ВІВТОРОК, 3-ГО ЛЮТОГО, американський реактивний військовий літак під час звичайного вишкільного полету в околиці Доломітських гір у північній Італії поблизу місцевости Кавалєзе, зачіпив і розтяв линву лещатарської каблевої вагонетки чим спричинив трагічну катастрофу. Відрізана вагонетка упала на засніжену поляну з висоти 260 стіп і всі пасажири були убиті. Місцевіа поліція підтвердила, що на місці катастрофи найдено 20 тіл, а згаданий військовий літак, спричинник того нещастя, преземлився без будь-якого пошкодження його чотиричленної залоги. Офіційні чинники округи заявили, що вони вже кілька разів зверталися до керівництва військово-летунської бази НАТО в Авіяно в справі надто низьких полетів їхніх реактивних літаків, але досі їхні зажалення були безуспішними. Кеннет Бейкон, офіційний речник Пентаґону заявив, що в цій справі ведеться слідство, а президент Б. Клінтон сказав, що ЗСА вповні співпрацюватимуть з Італією, щоб дізнатись правду.

РОСІЙСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ Боріс Єльцин, у середу, 4-го лютого, попередив ЗСА, що військово-збройна акція супроти Іраку, може спровокувати світову війну. Росія дальше стійко придержується своїх переконань і від самих початків відмовляється підтримати застосування сили проти Іраку та пробувала посередничати у справі існуючого непорозуміння. Росія вже давно має політичні та економічні стосунки з Іраком і минулого листопада мала успіхи як посередничила у подібній ситуації між Іраком і Організацією Об'єднаних Націй.

В АМЕРИЦІ

У ВІВТОРОК, 3-ГО ЛЮТОГО, не зважаючи на численні заклики помилування з цілого світу, в американській стейтовій тюрмі у місцевості Гантсвілл у Тексасі о год. 6:45 вечора страчено 38-річну злочинницю Карлу Фей Такер. Тому 15 років, молода Карла жорстоко джаґаном замордувала в Гюстоні дві особи, 27-річного Джеррі Линн Діна і 32-річну Дебору Торнтон і до тих вбивств особисто призналася. Під час свого перебування у в'язниці К. Такер навернулася до Бога, просила вибачення у рідні нею убитих і твердила що готова прийняти належну їй смертну кару. Її оборонці після всіх заходів не здобули для неї помилування, але в останніх днях перед стратою звернулися з таким же проханням до Верховного Суду ЗСА і до губернатора Тексасу Джорджа Буша, мол. Обидві інстанції відмовили помилування. К. Такер була першою жінкою в Тексас від 1863 року, котру страчено в цьому стейті.

ДЖОРДЖ СТЕФАНОПУЛОС, колишній близький дорадник президента Билла Клінтона, минулого вівтірка, 3-го лютого, зізнавав у Вашінґтоні перед федеральною лавою присяжних у справі підозрілих і надто частих відвідин у Білому Домі Моніки Левінскої. Він підкреслив, що іґнорування Президентом закидів про його близькі відносини з М. Левінскою є турбуючими та дають можливість ставити багато питань з цього приводу, котрі одначе залишаються без відповідей та вияснень. Тим часом Білий Дім намагається всіми леґальними способами обмежити зізнання працівників Білого Дому перед федеральною лавою присяжних.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

UNA & Svoboda tel.: (973) 292-9800; Svoboda Fax: (973) 644-9510; UNA Fax: (973) 292-0900

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Головний редактор: Зенон Снилик

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Чи буде 30 гетьманів, чи таки один?

З кожним днем, що зближає нас до дня парламентарних виборів і голосування в Україні, більше на цю тему пишуть та говорять, і то не лише в Україні, але також і в діяспорі.

Розуміється, усі ці наші розмови, сподівання, дещо з домішкою переляку, як це голосування вийде і який буде кінець несамовитого просто розподілу українського населення на кілька десятків різних партій та угруповань, на можуть передбачити справжнього перебігу 29-го березня 1998 року та наслідків, які він принесе.

Тут в першу чергу аналізують усі тепер закон про вибори та спосіб збирання підписів на поодинокі партії, який відбувся, але чи правильно, то сумніваються дослівно всі. Тепер, вже після того, як проголошено, які партії мають право бальотуватися у виборах, пишуть зовсім явно, що члени Центральної виборчої комісії не мали ані часу, ані змоги, ані особливих мотивів перевірити правдивість мільйонів підписів, якими поодинокі партії та групи здобули право на участь у виборах. Як подає преса з України, під партійними списками на першому етапі дали свої підписи близько 12 мільйонів громадян виборчого віку. Це доволі неправдоподібне, коли взяти до уваги, що за даними Центральної виборчої комісії в Україні тепер живе 38,488,212 осіб віком понад 18 років, тобто потенційних виборців. Значить, зовсім ясним є, що тут вже були великі недотягнення. Можливо, що були вони вже також у тому, що з 32 партій та бльоків, яким виборча комісія видала листи, лише дві партії не зареєстровано як такі, що не зібрали 200,000 підписів.

Отже, немає найменшого сумніву, що вже підготова до цих виборів не була правильна і чесна, а коли прийде до справжнього голосування, мусить появитися ще багато інших, м'яко кажучи, „недотягнень".

Чи знайдеться відважний, який засудить це, що виконує виборча комісія? Чи буде можливість уневажнити вибори, коли докажуть, скільки там шахрайств та крутих шляхів?

І чи усі ці теперішні політичні мужі в Україні не розуміють, що у цих виборах не йдеться тільки про їхню амбіцію та бажання „виграти", але дослівно про дальшу долю України як незалежної держави? Виглядало б із преси України, що багато із провідних мужів, і це досвідчених, розуміють ціле безглуздя такого поділу на 30 різних груп, та цієї можливості, що саме такий поділ доведе до розвалу демократичної України і приверне давній порядок. Вони висловлюються про те навіть публічно на сторінках преси чи радіо але... на тому їхня діяльність, як досі, кінчається і, крім слів, не бачимо ще активного доказу, що в ім'я саме тої України, про яку так палко вміють говорити, треба їм заховати до кишені усі особисті амбіції та взятися до єднання сил. Коли слідкуємо за цілим процесом і підготовою до цих виборів, коли читаємо заклики із діяспори до помочі та єднання, здається нам, немов історія мусить повторятися у нас постійно. Бож вона вказує на міжусобиці, на непорозуміння, на взаємне оскаржування, навіть на убивства. А все в ім'я одної і тої самої України і, буцімто, в ім'я її добра. Так було за князів, так було за гетьманів, так пережили ми в розколенні Другу світову війну і так тягнемо ці свої міжусобиці одні тут, в діяспорі, другі в Україні. В ім'я чого? України?

„30 партій розірвуть суспільство на клапті. 30 партій — це жах", — говорять самі члени поодиноких угрупувань, але тільки говорять. Либонь, стара українська приповідка, що де „два українці, там три гетьмани", сьогодні так актуальна, як була перед десятками і сотнями років. Тільки сьогодні всі її повторюють і нічого не роблять, щоб вкінці цю приповідку достеменно знищити ділом, а не словами.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Олександер Мостіпака, Київ

ПАРТІЇ РІЗНІ, А ПРОГРАМИ МАЙЖЕ ОДНАКОВІ

Майже 40 українських партій різного політичного спрямування одночасно стартували в передвиборчому маратоні, готуючи кандидатів, затверджуючи партійні списки, збираючи підписи. Новий виборчий закон дав їм друге дихання, дозволив вийти з кулюарів Верховної Ради та бюрів партійних вождів. Окремі з них отримали серйозні фінансові застрики і випередили тих, чиї позиції ще донедавна вважалися непохитними на політичному олімпі. Альянс відомих політиків Л. Кравчука і Є. Марчука та бизнесменів Г. Суркіса і В. Медведчука оживив майже непомітну і ледве дихаючу СДПУ(о), фінансові можливості екс-прем'єра П. Лазаренка вивели з підпілля нікому невідому до цього „Громаду". Таких метаморфоз в українському партійному житті багато.

Однак українські партії не мають того, що називається соціяльною базою, і не опираються на якусь конкретну частину електорату. Вийнятком у цьому пляні можуть бути лише комуністи, але й їхні традиційні прихильники не є такою згуртованою верствою, що буде одностайно голосувати за КПУ. Окрім того, частину електорату заберуть інші ліві партії.

Ще однією відмінною рисою українських партій є подібність політичних і економічних програм. Більшість з них закликають до побудови ринкової економіки, процвітаючої незалежної демократичної України. Окремі взагалі вражають фантастичністю обіцянок, як, наприклад, партія „Громада", що має намір уже через два місяці після парляментарних виборів виплачувати пенсії в сумі 98 гривень і довести видобуток вугілля на занедбаних шахтах до 96 млн. тонн.

Другий плян у партійних програмах відведено зовнішній політиці. Вони майже повністю демагогічні та декляративні і розділені за партійною належністю на дві частини. Одні висловлюють прихильність до зближення з Росією, інші — з Заходом. Лише невелика група намагається балянсувати між двома полюсами, але при цьому їхні програми такі ж поверхові і декляративні. Схоже, що більшість партійних вождів ці проблеми не турбують зовсім.

Особливо цікавими у пляні доказу інфантильности українських партій і їх відірваности від суспільного загалу є процес поповнення партійних рядів і ті методи, які повсюдно практикується керівництвом партій. Ще не встиг повністю затихнути літній скандал, пов'язаний з процесом поповнення рядів Вінницької обласної організації НДП, як Дніпропетровська крайова організація НРУ висловила протест проти методів залучення нових членів обласної організації партії „Громада", коли насильно записувалося увесь трудовий склад підприємства. Однак, це лише ті випадки, які потрапили на сторінки газет. Не є секретом, що з допомогою виконавчих структур проводився набір членів Аґрарної Партії України в цілому ряді областей. Загалом же більшість партійних організацій, обласних і районних, створювалися і створюються шляхом автоматичного запису або примусово: селян — головами колгоспів, студентів — деканами і ректорами, робітників — керівниками підприємств. Відмова в подібних випадках може мати неґативні наслідки для конкретних людей. Такий характер партійного будівництва, окрім кількісних показників, не має жодних позитивних характеристик, а в багатьох випадках викликає в людей відразу до тієї чи іншої партії.

Відсутність закону про політичні партії, який реґулював би їх існування у правному полі України, невизначеність діяльности партійних функціонерів і механізмів фінансування партій залишає їх у досить складному становищі. До цього всього ще додається й відсутність закону про опозицію, який реґулював би ролю і характер існування опозиційних сил.

Усі вище названі чинники свідчать про те, що нинішня партійна система в Україні є лише прообразом і можливим зародком дійсно демократичної партійної системи, а більшість нинішніх партій приречені в найближчому майбутньому на розколи і зникнення. Гальмування справжніх реформ, зубожіння населення, тінізація економіки, повільний процес формування суспільних груп з чітко визначеними політичними інтересами сприяє існуванню партій в умовах суспільного вакууму, без електорату і соціяльної бази. Тому сподіватися, що вже після парляментарних виборів партії відіграватимуть вагому ролю у політичному житті України, не варто. Справами, як і раніше, керуватиме політична верхівка спільно з фінансовою і промисловою олігархією. І лише економічні зміни в державі, спрямовані на ринкову лібералізацію економіки, здатні перетворити партії в дійсно необхідну складову частину демократичної надбудови над економічною системою вільної конкуренції. Іншими чинниками, які сприятимуть піднесенню ролі партій в суспільстві, є перехід їх від кулюарної і „підкилимної" боротьби до захисту інтересів конкретних соціяльних груп населення, випрацювання відповідних економічних і політичних програм. Тільки у цих умовах вони здатні впливати на політичний розвиток української держави.

Вікторія Власенко, Київ

Перспективи СНД

Шість років тому у Біловезькій Пущі президенти Леонід Кравчук, Station Шушкевич та Боріс Єльцин визначили дальшу долю однієї шостої земної суші, котра вже ані політично, ані географічно не вкладалась у кордони Совєтського Союзу, і дали їй назву Співдружність Незалежних Держав. Звичайно, шестиріччя — це не десятирічний і не двадцятип'ятирічний ювілей, щоби відзначати його, як заведено у таких випадках, ґрунтованою статтею, проте якщо врахувати, що, за багатьма прогнозами аналітиків, СНД ледве чи судилося успішне та тривале існування (принаймні у теперішній формі), то цей її скромний день народження також вартий, щоб про нього згадали.

На кишинівській зустрічі керівників держав СНД чи не вперше за весь час її існування критика на адресу Співдружности прозвучала відверто і, головне, одностайно. До цього тільки Україна не раз заявляла, що підписуватиме лише ті угоди в рамках СНД, котрі не суперечать її державним інтересам, і виглядала на загальному СНДівському тлі досить відособлено, за що президент Єльцин не раз звинувачував її в упертому набажанні інтеґруватися.

На сьогодні в СНД створено 60 галузевих органів і підписано понад 850 угод, проте показники їхньої ефективности і дієвости невисокі. Навряд чи це можна було б пояснити просто відсутністю політичної волі країн-учасниць Співдружности або чиїмось підступними намірами. Очевидно, СНД, створена свого часу як більш м'який прототип СССР, а в офіційній версії як механізм інтеґрації новоутворених держав, котрі були до того соціялістичними республіками, пов'язаними єдиною економічною та політичною системою, певною мірою себе вичерпала. Та й ролю Росії, що перебрала на себе право безперечного лідера, яке було офіційно задекляроване в указі президента РФ „Про затвердження стратегічного курсу Російської Федерації з державами-учасницями Співдружности Незалежних Держав", що фактично був націлений на відтворення колись існуючої імперії у будь-якій формі, але під обов'язковим патронатом Москви — інакше ніж анахронізмом не назвеш. Нині це бажання Росії неподільно правити на теренах СНД вже не сприймається як щось природне, і совєтський інстинкт узгоджувати все „з центром" поступово відмирає у лідерів країн-учасниць СНД.

Спроба РФ „зав'язати подвійний вузол", об'єднавши держави Співдружности у митний союз з уніфікованими митними правилами, які, втім, диктує Москва, спричинила появу так званого „союзу чотирьох" — Росії, Білорусі, Казахстану та Киргизстану. Картинно відбулося і символічне об'єднання Росії з Білоруссю, „союзу двох", що мало стати для інших прикладом і початком „великої інтеґрації". Не будемо тепер аналізувати ні економічних переваг першого

(Закінчення на стор. 3)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Жінки, відізвіться!

Можна тільки поґратулювати Об'єднанню Українців у Ґлен Спей, Н. Й., що помістило „Відкритий лист до обидвох наших громадських централь" у Свободі з 14-го січня ц. р. за підписом Богдана Кандюка і Людмили Гайдар. Найвищий час скінчити з безконечними заявами про конечність злуки УККА і УАКРади в одну Репрезентацію Українців в ЗСА, а почати діяти. Ці вічні дискусії і торги виглядають вже неповажно і компромітують наших провідників. Якщо вони не потраплять об'єднатись у такий важний для нас час, то хай будуть готові, що історія їм цього не простить. По-дитячому виглядають обвинувачення лиш другої сторони за неуспіх. Треба вміти поступитися партійними чи особистими амбіціями для загального добра. Загал хоче згоди, спільних дій, а не торгів. Як можемо критикувати провідників в Україні, що не об'єднуються, коли наші роблять це саме?

Є поважні громадські організації, що не входять у роз'єднані централі, а їх є багато і всіх їх можна би включити до спільної праці, якби наступила злука.

Останньо лунало багато голосів, що жінки могли б нераз допомогти в тяжких ситуаціях. Дорогі жінки! Відізвіться! Напишіть хоч пару слів до „Свободи"! Робім щось, бо є зле і мусимо цьому зарадити. Бомбардуймо наші централі поки не об'єднаються!

Ніля Стецьків
Сарасота, Фла.

Чому досі не створено одної централі?

У щоденнику „Свобода", ч. 8 з 14-го січня 1998 року, появився відкритий лист Об'єднанння Українців в Ґлен Спей, Н. Й., за підписом голови Богдана Кандюка і секретаря Людмили Гайдар, до обидвох наших централь: УАКР і УККА. У листі закликається зробити все можливе, піти на компроміси і виявити добру волю і нарешті створити одну сильну громадську централю на благо нашої спільноти у ЗСА і України, бож цього вимагає дух часу.

Це добрі бажання, і члени УАКР приєднуються до цих побажань. Немає сумніву, що Управа Об'єднання Українців в Ґлен Спей, публікуючи цього відкритого листа, керувалася добрими інтенціями, бо це не тільки її журба, але широких кіл нашої спільноти в ЗСА. Як знаємо, усі дотеперішні переговори для наладнання цієї справи, які проводилися упродовж довгих років і на які витрачено сотні годин, на превеликий жаль, не увінчалися успіхом.

Представники УККА, точніше Державницького (раніше Визвольного) Фронту, який фактично керує політикою УККА, постійно твердять, що УАКРада бльокує переговори, бо не хоче погодитися на його вимогу приєднатися до УККА, і таким чином зберегти за собою (УККА) більшість у новій централі на базі УККА. Вони також є проти того, щоби представники безсторонніх організацій, які стоять осторонь обидвох централь, брали участь у переговорах.

УАКРада стоїть натомість на становищі об'єднання (а не приєднання) на базі рівности, без домінації будь-якого середовища. Ось у чому причина дотеперішніх неуспіхів.

В листі Об'єднання Українців в Ґлен Спей не згадується про безсторонні організації. А це дуже поважні організації: СУА, Пласт, НТШ, УВАН і т-ва лікарів, інженерів, адвокатів. Вони повинні сказати теж своє вагоме слово, якою ця нова громадська централя має і повинна бути і до якої вони були б готові приєднатися. Усунути цю перешкоду можна тільки відкликанням вимоги УККА зберегти за собою більшість у цій новій громадській установі.

Може, цей благородний заклик Об'єднання Українців в Ґлен Спей матиме позитивний відгук і таким чином відкриє шлях до поєднання для створення так довго очікуваної, бажаної і потрібної одної сильної демократичної громадської централі.

Дай Боже, щоб це якнайскорше сталося!

Д-р Роман Барановський
Кергонксон, Н. Й.

Розповідь в'язня Сибіру

II

За Уралом був короткий постій, і тут ми довідалися припадково, що війна закінчилася. Люди на волі тішилися, а ми, в'язні, плачемо. Не знаю, скільки нас доїхало до Владивостоку, над Тихим океаном. Це був переселенчий пункт, і ми тут трохи затрималися та дещо перекусили. Приготовляли сіті для моряків-рибалок, бо кругом море.

Опісля завезли нас в порт Бухта Находка. При обшуках забрали від нас, що кому подобалося, і не обійшлося без крови, тортур і вбивств. Це „битовики" господарили. Потім загнали нас на корабель і він поплив до Маґадану. Пливли більш як тиждень, і в'язні дуже зле себе почували, тому на полубу їх не пускали. В Маґадані висіли і там дозволили нам сяк-так помитися в лазні. Дуже принижуючою була обставина, коли нас, зовсім голих дівчат, повели до чоловіків-перукарів. Стригли і голили, де треба і не треба. Дівчата збилися в куток та зі сорому плачуть. Один з них раптом крикнув до мене: „Оксано, нічого не поможе, ви не перші і не останні!". Це був мій шкільний товариш, з нашого села...

Опісля видали нам тюремний одяг, а старий забрали, на колінах і плечах нашили нумери. Відтак вже нас викликували тільки за нумерами, тобто позбавили нас наших родинних імен та прізвищ, як і всієї нашої ідентичности. В Маґадані були ми тільки до половини липня, а як розмерзла тайґа, то вантажними автами повезли нас до концентраків Колими, 800 кілометрів на північ від Маґадану. На Колимі страждала маса в'язнів різних національностей: балтійці, кавказькі народи, поляки, німці, але переважали українці з Галичини, і то з-під стягу ОУН і УПА. До нас прихильно ставилися вірмени і грузини.

На Колимі панує типово полярний клімат. Більш-менш теплі є тільки три місяці, а саме: червень, липень і серпень. Вже від вересня починається зима. Також шість місяців триває полярний день і шість місяців — полярна ніч. Руду видобувається в горах, а на долах рільничі колгоспи вирощують бульбу, редьку і капусту. Також тут росте висока трава, якою годують корів. На Колимі мороз доходить до мінус 50 ступенів. Волосся примерзає до ліжка. В'язні часто відморожували лиця, руки і ноги. У 1945 році, коли Совєтський Союз воював з Японією, харчі для нас довозили з великими перервами.

На вершках гір були шахти, там видобували руду, яку примітивними способами пересівали і подавали для дальшого виробничого процесу. Також видобували золото і діяманти, вони знаходяться на Колимі або в ріках, або в шахтах, на горах. Праця в шахтах тривала по 12 годин щодня. Коли ми були зовсім знесилені, нас заміняли новими в'язнями, а нас переводили на працю в полі, аби трохи підживити, а потім знову заганяли в шахти. При видобуванні руди ми послуговувалися примітивними джаґанами. Піднімалися на гору вагонками і заразом вагонками доставляли руду на долину до дальшої оброби на залізо, чи шукалося в ній золото та діяманти.

Колима дуже багата на різні мінерали. Був один час, що нас змусили працювати і при видобуванні урану, але це тривало тільки три місяці. Тоді ми одягали спеціяльні протирадіяційні комбінезони і по праці відразу купалися та перебиралися в наш тюремний одяг. Та праця була тяжка і небезпечна для здоров'я. З чоловіків, які там працювали, ні один не залишився живий. Вони там працювали тільки по шість місяців, але й того не видержували і вмирали. Бараки, де ми мешкали, не мали огрівання, так що треба було самим дбати про дрова і цілими ночами палити вогонь всередині. В тій цілі ми приносили дрова з лісу. При одній такій виправі мені впало на ногу здоровенне дерево і дуже її ушкодило. Без лікарів та медичної опіки я на все життя стала калікою. Але й по тому випадку я мусіла ходити до праці — наприклад, гострила пили тощо.

По смерті Сталіна в 1953 році на засланні трохи полегшало, і ми це відчули. Тоді також відлучили нас від „битовиків"-шумовиння. Ми більше організувалися, заснували власний хор, запровадили культурні гутірки, вільніше святкували Різдво і Великдень. Дозволили нам писати додому і діставати листи та пакунки.

У 1956 році мене звільнено з таборів, хоча ще якийсь час залишалася в Сибіру, бо залізнича комунікація зовсім не працювала.

У 1956 році я одружилася з Данилом Келлером, українцем німецького походження. Його родичів совєти вивезли насильно з Донецького в Казахстан. Данило був вирозумілою людиною і почував себе українцем. В українському дусі ми виховували і двох наших синів. Данила покликано до армії в часі Другої світової війни, але над рікою Ельбою, вже в Німеччині, він потрапив у полон. По війні всіх совєтських полонених відсилали домів. Думав, що повернеться у рідні краї, в Україну. Але так не сталося. Зараз на кордоні всіх полонених відокремлено і без жодного суду засуджено на 10 років каторжних робіт в Сибіру. Мовляв, вони були дезертирами. Так Данило опинився в Колимі. Він був дуже талановитим механіком і музикантом. На Колимі ми й познайомилися та подружилися. В 1957 році поїхали в Україну. Повернулися до дому моїх батьків, але не хотіли нас прописати. Згодом ми замешкали біля Коломиї, обоє почали працювати. Перебували під постійним наглядом КҐБ, в певні дні мусіли реєструватися. Чоловік Данило помер на параліч езофаґусу на 58-му році свого трудолюбного життя. Маю двох синів — Володимира, який проживає з дружиною і двома донями в Німеччині, і Романа з дружиною Анною та двома синами і донею, які також замешкали в Пармі. Брат Богдан Семків вже від довшого часу є мешканцем Клівленду".

Щира розповідь-спогад Оксани зробила на мене велике враження, і я також запитував себе: за що наші молоді люди так тяжко мусіли страждати і вмирати? Хіба була злочином їхня гаряча любов до України? Чи їхнє право втішатися життям на своїй рідній землі? Від себе хочу з приємністю додати, що мимо гострих тернів на життєвому шляху, великих пережиттів, Оксана Семків-Келлер тримається бадьоро, зберігає ясний розум і добру пам'ять. І навіть співає в церковному хорі при українській католицькій церкві св. Йосафата в Пармі, до речі, дириґенткою якого є її невістка, Анна Келлер. Також бере активну участь в „Дискусійному клюбі" при українському Шевченко Мейнор, і стоїть по-військовому „на струнко" разом з колишніми упівцями і дивізійниками під час національних свят.

Бажаємо з цілого серця Оксані Келлер ще багато здоров'я, сил, духової наснаги, а передовсім благословення Божого.

Подав д-р Володимир Боднар

Зустріч колишніх студентів Лювенського католицького університету

Ідея ювілейної зустрічі у 1997 році зродилася при кінці жовтня 1996 року на малочисельній зустрічі на Союзівці колишніх студентів Лювенського католицького університету в Бельгії. Одинадцять відважних, завзятих лювенських „фанатиків" продісталися крізь зливні дощі до „фортеці" УНС. Тут вони дивилися крізь вікна на постійну зливу. Коли в суботу пізним вечором один з нас повернувся з подорожі додому на Союзівку із залитих повінню доріг, ми почали надіятися, що Союзівка положена бодай у підніжжі гори Арарат. Тому поміж іншими справами вирішено подбати, щоб на Ювілейну зустріч прибув один з наших визначних лювенців інженер-експерт суднобудівництва.

Ця зустріч була вже 5-ою лювенською зустріччю на Союзівці. Ювілейною її названо тому, що минуло 50 літ, відколи, у 1947 році, майже 40 молодих українських студентів та матурантів прибули з таборів біженців в Німеччині до Лювену в Бельгії. Тут вони почали студії на славному Лювенському католицькому університеті, заснованому у 1425 році. Вони йшли слідами українських студентів, які вже у 1931 році тут заініціювали нашу присутність, яка у зорганізованій формі проіснувала під кінець сімдесятих років. За той майже п'ятдесятрічний період часу в реєстрах Лювенського католицького університету можна знайти приблизно дві сотні українських прізвищ.

Перші дві зустрічі мали в більшості товариський характер. Лювенці приїздили на Союзівку з дружинами і дітьми, щоб відновити колишню дружбу, згадати гарні студентські лювенські часи і серед чарівної союзової природи провести приємні хвилини. Одначе бажання заповнити в історії українського студенства білі сторінки, призначені для лювенського студентського осередку, почало набирати щораз більшого пріоритету на трьох останніх зустрічах. Це ж бо унікальний феномен в цілій історії українського студентства, коли за такий довгий період та за чужинецькі фонди могла формуватися так численна група українських професіоналістів і науковців.

В днях 4-го і 5-го жовтня 1997 року на Союзівку приїхало 27 колишніх студентів Лювенського католицького університету. З дружинами число учасників Ювілейної зустрічі зросло до 47 осіб.

В той самий час відбувався на Союзівці багато більш чисельний з'їзд колишніх учнів Берхтесґаденської Української гімназії. Організатори цього з'їзду не тільки погодилися на нашу співучасть у бенкеті і забаві, але теж запросили лювенців на їхні коктейлі у п'ятницю вечором і перед бенкетом. Цю гостинність можна бодай частинно пояснити тим, що багато їх матурантів опинилися на університеті в Лювені, як теж, що багато з нас єднають з берхтесґаденцями особисті знайомства, зроблені під час спільної громадської, професійної та наукової праці. Під час зустрічі можна було почути: „Я не знала, що ти лювенець", або „я не знав, що ти берхтесґаденка". Тому бенкет, на якому зі словом від лювенців виступив Мирослав Лабунька, ректор Українського Вільного Університету, і забава були дуже вдалі. В розваговій частині бенкету виступив із грою на бандурі лювенець Петро Гурський з Філядельфії.

Ділова частина Ювілейної зустрічі відбулася в суботу пополудні в бібліотеці. Вона була попереджена відкриттям постійної виставки архівних матеріялів, знимок зі „старих добрих лювенських часів", як теж вже підготованих матеріялів для публікації Альманаху українських студентів Лювенського католицького університету. Як і на майже всіх попередніх зустрічах, предсідником зборів був Михайло Лоґуш з Монтреалю. Почесним членом президії був Мирослав Лабунька (головний редактор Альманаху), а Зенон Татарський з Торонто сповняв функцію секретаря. Головною темою формальних (і неформальних) нарад була підготова, фінансування і публікація Альманаху.

Для цієї цілі вибрано Робочу групу в складі: Ігор Гайда і Віталій Візір (ЗСА), Йосиф Лесів і Григорій Панчук (Бельгія) та Зенон Татарський (Канада). Вони та їх помічники мають підшукати дописувачів і підготовити відповідні матеріяли до кінця вересня наступного року і передати їх на руки головного редактора (читачі цієї статті, які не прислали своїх життєписів, дописів чи архівних матеріялів, можуть звертатися на тел. 416-767-3723). Мирослав Лабунька в свою чергу переведе остаточну редакцію та підготовить Альманах до друку до кінця 1998 року. Передбачено бюджет 15 до 20 тисяч долярів, на який зобов'язується лювенців зложити по 200 долярів. Учасники зустрічі вислали привіт ректорові Лювенського католицького університету та інж. Андрієві Кішці, організаторові стипендійних фондів, які дозволили такій великій кількості українських студентів студіювати в Лювені.

В неділю, після Служби Божої, була відправлена Панахида за померлими берхтесґаденцями і лювенцями з гарним і зворушливим співом „берхтесґаденського хору".

Успіх всіляких зустрічей можна часто оцінити на підставі більше або менше приятельських, теплих і сердечних прощань. Тому на підставі „об'єктивних" спостережень можна з певністю ствердити, що лювенці відбули на Союзівці у 1997 році найбільш успішну зустріч.

Зенон Татарський

Групова світлина (зліва до права): перший ряд, сидять — Галина Лощенко Кіс, Роман Трач, Ярослав Туркало, Василь Хміляк, Мирослав Лабунька, Михайло Лоґуш, Остап Коцюба, Євген Федоренко і Василь Наконечний. Другий ряд: Євген Чижів, Дарія Маркусь, Олекса Біланюк, Аркадій Гончарів, Богдан Ковалюк, Мирослав Мельник, Ігор Гайда, Зенон Янковський і Зенон Татарський. Третій ряд: Любомир Бачинський, Федір Ткаченко, Віталій Візір, Теофіль Кіс, Дорко Шумовський, Євген Гановський і Петро Гурський. Відсутні: Володимир Козачинський і Мирослав Троян.

Перспективи...

(Закінчення зі стор. 2)

союзу, ні політичних перспектив другого, оскільки сам феномен утворення подібних міждержавних об'єднань всередині Співдружности — явище цікаве. Якщо Росія, пропонуючи учасницям СНД чи то митний, чи то оборонний союз, прагне закріпити за собою партію першої скрипки, то Україна, яка вважає, що СНД — добра основа для налагодження передусім двосторонніх відносин, шукає собі партнерів, керуючись прагматичними інтересами. Останнім часом до вже раніше чітко окресленого трикутника Грузія — Україна — Азербайджан приєдналася і Молдова. З чиєїсь легкої руки ці чотири держави охрестили ГУАМ, що наводить на думку про довготривале об'єднання на основі славнозвісних „постійних інтересів". Хоч українські дипломати стверджують, що ГУАМ — це не союз і не нова співдружність, а радше механізм консультацій держав, котрі зацікавлені у здійсненні конкретних проєктів, у даному разі йдеться про транскавказький транспортний коридор, який може відкрити шлях в Европу, зокрема, каспійській нафті.

Що чекає на СНД у найближчі шість років? Можливо, вона розіб'ється на невеличкі „клюби за інтересами" і припинить своє існування? А може, на наступній зустрічі в Москві вдасться знайти соломонове рішення, й СНД невдовзі матиме нове обличчя? За прогнозою я звернулася до начальника Управління країн СНД Міністерства Закордонних Справ України Володимира Солов'я.

— Світова практика свідчить, що об'єднання на багатосторонній основі не довговічні, тоді як двосторонні відносини, як правило, дають найефективніші наслідки. Проте якщо припустити, що всередині СНД країни підуть своїм самостійним шляхом економічного розвитку, тоді логічним буде запитання: нащо взагалі потрібна СНД? Останні наради у Кишиневі лише оголили ті хиби Співдружности, які нагромадилися за ці шість років, проте конкретних пропозицій, що і як треба змінити, там не прозвучало. І сказати сьогодні щось певне важко. Очевидно, механізм оновленої СНД повинен мати радше консультативний характер і бути менш забюрократизованим, щоб припинити цю гонитву за кількістю нежиттєздатних угод і структур у рамках СНД, котрі намагаються перебрати на себе наднаціональні функції. Щодо Росії, то вона, як сказав колись президент Казахстану Н. Назарбаєв, могла б стати лідером у цьому об'єднанні, якби надто очевидно не прагнула домінувати. Але я не думаю, що вона дотримуватиметься такої позиції й надалі, бо саме з цього приводу в Кишиневі вислухав критику Боріс Єльцин.

Проф. М. Колессі...

(Закінчення зі стор. 1)

одержав і послання з діяспори, зокрема від Української Вільної Академії Наук у ЗСА. У ньому сказано: „Ми цінуємо Вашу невтомну композиторську, дириґентську, педагогічну діяльність... Ваші книжки-посібники, статті, мемуари, як і фахова науково-консультативна допомога молодим і немолодим дослідникам є тим реальним внеском у науку, що підносить престиж України у всьому світі".

94-літній М. Колесса працює професором-консультантом катедри оперно-симфонічного дириґування Львівського Вищого Державного Музичного Інституту ім. Миколи Лисенка у Львові.

Твори композитора виконуються по цілому світі і знаходять широке зацікавлення міжнародної публіки. У п'ятницю і суботу, 27-28-го лютого ц.р., у виконанні Веніської симфонічної оркестри під керівництвом Веслі Джана Шумахера у місті Веніс, Фльорида, звучатиме Перша „Карпатська" симфонія М. Колесси. Як повідомляється у програмках концертів, після виконання симфонії на честь М. Колесси звучатиме український гимн.

Початок концертів: у п'ятницю, 27-го лютого — о год. 8-ій вечора, у суботу, 28-го — о год. 4-ій після полудня та о 8-ій год. вечора. Квитки можна замовити, телефонуючи на число (941) 488-1010.

Депутати...

(Закінчення зі стор. 1)

льченко, А. Єрмак, М. Петренко і М. Мельник підготували нові зміни до статті 80 Конституції України та інших законів, які передбачають скасування існуючої депутатської недоторканости депутатів усіх рівнів. 13-го січня цього року після наших неодноразових наполягань Верховна Рада таки прийняла закон, яким скасувала депутатську недоторканість депутатів сільських, селищних, районних, міських та обласних Рад.

Для того, щоб законопроєкт про скасування депутатської недоторканости народних депутатів України було внесено до порядку денного сесії Верховної Ради, необхідно, щоб його підтримали не менше як 150 народних депутатів. На сьогодні наш законопроєкт своїми підписами підтримали 110 депутатів.

Ми робимо все від нас залежне, щоб у лютому-березні 1998 року парлямент таки розглянув зміни до Конституції і скасував існуючу депутатську недоторканість народних депутатів України. Це буде наша остання спроба у цьому складі парляменту зробити усіх громадян України рівними перед законом.

Ми твердо переконані, що депутатові нічого і нікого боятися, якщо він чесний, порядний і не скоює злочинів чи інших правопорушень.

Тих із народних депутатів, хто згоден з нашою пропозицією, просимо поставити свій підпис за підтримку нашого законопроєкту і проголосувати за його прийняття".

Документ підписали Григорій Омельченко, Анатолій Єрмак, Микола Петренко і Микола Мельник.

РЕДАКЦІЯ АЛЬМАНАХУ УНС на 1998 рік

повідомляє

всіх читачів, що в Альманаху на 1998 рік зайшла помилка в Григоріянському календарі від 15-го лютого до 7-го червня 1998 р. Поміщено всі свята на один тиждень з опізненням. У читачів просимо вибачення. — Редакція.

Концертує родина

Програма Музичної школи Істмана при Університеті Рочестеру подавала до відома про концерт члена факультету школи Олега Криси і членів його родини, як артистів-гостей. Концерт відбувся 21-го січня ц. р.

Перші дві точки: Соната ч. 5 для скрипки з фортепіяном Чарлза Айвза (тричастинна) і Сергія Прокоф'єва Соната Д-Мажор Оп. 93 ч. 2 (чотиричастинна) виконали О. Криса з дружиною Тетяною. Сонату Сидні Годкінсона (шість частин) відіграв сольо О. Криса. Вкінці фортепіяновий концерт Ес-Мажор Оп. 87 Антона Дворжака відіграли чотири члени родини: батьки і син — скрипаль Петро з дружиною Рахилею — челісткою.

Гості на залі тепло сприймали кожний виступ, а особливо зачаровані були останнім твором — квартетом. Концерт притягнув багато любителів музики і на їх настирливе домагання ансамбль виконав ще Ф. Крайзлера мініятюру.

Друкована програмка концерту подавала дані з життєпису виконавців, а також дещо про твори. Довідалися ми, що твір Ш. Айвса був виконуваний у Рочестері вперше, а соната С. Годкінсона була світовою прем'єрою.

Любов Цегельська

У ВІВТОРОК, 3-ГО ЛЮТОГО, згідно з повідомленням міністерства оборони Південної Кореї, 27-річний старшина північнокорейської армії перейшов на сторону Південної Кореї у невтральній місцевості демілітаризованої зони, котра ділить обидві країни. Капітан Бюн Йонґ Кван, озброєний тільки пістолею, перейшов на протилежну сторону у Панмунжом. Велика кількість північних корейців перейшло крізь 155-милевий кордон від закінчення війни у 1953 році, але капітан Бюн був першим, що зробив це у Панмунжом.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашої улюбленої та незабутньої ДРУЖИНИ, МАМИ, БАБУНІ і ПРАБАБУНІ

бл. п.

МАРІЇ КОБИЛЕЦЬКОЇ

буде відправлена Заупокійна

СЛУЖБА БОЖА

з Панахидою

в церкві св. Юра в Ню Йорку
в суботу, 7-го лютого, о год. 8-ій рано

Просимо пом'янути її у своїх молитвах.

Родина Кобилецьких.

Ділимося сумною вісткою, що відійшов від нас у вічність

св. п.

Митрофорний Протопресвітер

ВАСИЛЬ МАРТИННИК

Нар. 18-го лютого 1926 р. в селі Молосковичі, повіт Яворів, Львівська область, Україна, а упокоївся в Бозі 26-го грудня 1997 р. в Едмонтоні, Алберта, Канада і похований в Едмонтоні 30-го грудня 1997 р. на кладовищі св. Михаїла. Від 1968 року був членом УНС, Відд. 500.

Вічна йому пам'ять!

За Управу УНС
д-р М. Гладишевський, голова
Іван Павлюк, секретар

Ділимося сумною вісткою, яка наспіла з рідного Львова, що 13-го січня 1998 р. нагло помер наш дорогий родич, гарячий патріот України, довгими роками переслідуваний КҐБ

сл. п.

ДМИТРО ЛАПИЧАК

У глибокому смутку залишені

кузини .— РОМАН ЛАПИЧАК з дружиною ІРЕНОЮ і дітьми ВІКТОРОМ і ХРИСТЕЮ
— ЛЮБА ЛАПИЧАК ЛЕСЬКО і МИХАЇЛ ЛЕСЬКО із синами

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями та знайомими, що в суботу 31-го січня відійшла у вічність наша найдорожча МАМА, БАБЦЯ І ПРАБАБЦЯ

бл. п.

ЮЛІЯННА БАК-БОЙЧУК

ПАНАХИДА відбулася в четвер 5-го лютого о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Насевичів при 109 E. Tabor Rd., Філядельфія, Па.

СЛУЖБА БОЖА відбулася в п'ятницю 6-го лютого о год. 10-ій ранку в церкві Благовіщенн я при 1908 Valley Rd., MElrose Park., Pa.

Горем прибиті:
дочки — ОКСАНА
— МАРІЯ РАКОВСЬКА з синами мгр АДЕМАРОМ та д-ром ОЛЕКСАНДРОМ з дружиною ЛЕСЕЮ та дітьми СОФІЄЮ, ЛУКОЮ та БОГДАНОМ
син — ІГОР з дружиною ЛЮБОЮ та дітьми НАДІЄЮ, ГРИГОРІЄМ з дружиною ХРИСТИНОЮ, АНДРІЙ і ЛАВРА
невістка — ХРИСТИНА з синами ПЕТРОМ та ЮРІЄМ
ближча і дальша родина .

Вічна їй пам'ять!

Замість квітів на могилу родина просить складати пожертви на церкву Благовіщення ПДМ.

У СВІТІ

МИНУЛОГО ПОНЕДІЛКА, 2-ГО ЛЮТОГО, на летовище віддалене від японської столиці Токіо всього 40 миль зроблено напад. Три доморобні ракети спрямовано на площу, де ладують вантажні літаки, дві з них вибухнули та поранили одного із працівників. Все це відбулося в час, коли сюди почали з'їздитися змагуни, офіційні чинники та гості, котрі прибули на Зимову олімпіяду в Нагано, відкриття котрої заплановано на п'ятницю, 6-го лютого. Відповідальність за напад взяло на себе радикальне угрупування лівого спрямування, Спілка революційних робітників.

У НЕДІЛЮ, 1-ГО ЛЮТОГО, в Лондондеррі у Північній Ірляндії, понад 10,000 ірляндців-католиків зібралося щоб ще раз продемонструвати своє невдоволення з слідства тієї „Кривавої неділі" у 1972 році, коли то британські вояки почали стріляти по неозброєних мирних цивільних демонстрантах, убиваючи 13 осіб. Та безпідставна масакра ще більше роз'ятрила ворожнечу ірляндців до британського правління у Північній Ірляндії, а недільний марш був тільки підкресленням того, що ця справа не була відповідно досліджена та полагоджена. Все це тільки три дні після того, як теперішній британський прем'єр-міністер Тоні Блейр дав наказ ще раз прослідити справу „Кривавої неділі".

ВАЖНА ІНФОРМАЦІЯ

про оголошення у „Свободі" й „Українському Тижневику(The Ukrainian Weekly)

З огляду на це, що деякі установи, підприємства чи приватні особи присилають оголошення на невідповідну адресу, буває спізнене поміщення тексту, що спричинює нарікання.

Пригадуємо, що оголошення приймає виключно АДМІНІСТРАЦІЯ ВИДАВНИЦТВА.Всю кореспонденцію і прохання про інформації просимо пересилати до МАРІЇ ШЕПАРОВИЧ, керівника Відділу оголошень.

АДМІНІСТРАЦІЯ „СВОБОДИ"

Засвічення різдвяної ялинки в Клюбі Емеритів в Чикаґо

Різдвяний час, а головно Свят-Вечір, набирає особливого чару і святкового настрою. В цей час линемо думками ген далеко до рідної батьківщини-України, де проминула молодість і далі породжує тужливий спомин з дитячих літ тут, на еміграції, до вже незалежної України. В цьому часі наші серця наповнені душевною радістю і спокоєм духа.

Щоб в якійсь мірі зближатися до батьківщини, Клюб Емеритів при катедрі св. о. Миколая в Чикаґо 17-го грудня 1997 р., з ініціятиви і співпраці Стефанії Кральки, вперше влаштував засвічення ялинки, яка призначена була з нагоди 6-ої річниці незалежности України. До гарно святочно прибраної залі зібралося понад 120 членів і гостей, щоб започаткувати Різдвяні святкування.

Сходини відкрив голова Андрій Козяк, вітаючи Владику Інокентія, ЧСВВ, членів і гостей, та попросив присутних засвітити свічку на кожному столі — нехай вогонь запалає і нас, в далекій чужині, із рідним краєм єднає — рівночасно передаючи дальший провід Василеві Камінському.

Після молитви, яку провів Владика Іннокентій, Мирославa Баторфальви прорецитувала вірш С. Кральки „Наш різдвяний спомин". Опісля Владика виголосив святкове слово про народження Ісуса Христа.

С. Кралька виголосила привітальне слово: „У світі багато народів мають різдвяну ялинку, і кожний по своєму її прибирає, і в нас наша ялинка по нашому прибрана. На ній наше мистецтво. Цю нашу ялинку засвічуємо сьогодні вільній незалежній батьківщині-Україні, вітаємо весь український народ і шлемо йому найкращі сердечні побажання, росту, добробуту, згоди і єднання, щоб наша батьківщина була навіки вільна і щаслива. В колядці „По всьому світу" є слова... „принесли дари Діві Марії і три свічки воскові". І ми сьогодні на цьому свічнику засвітимо наші три свічки. Перша свічка призначена Новонародженому Ісусові, друга нашій незалежній Україні, третя Українській Церкві.

Цю першу свічку засвітив духовний опікун Клюбу Владика Іннокентій і під час засвічення всі присутні співали коляду „Во Вифлеємі нині новина". Другу свічку просила засвітити довголітню і активну членкиню Юлію Назаревич, і знову лине коляда „Бог ся Раждає". А третю свічку засвітив секретар Нестор Филипович під час коляди „Нова радість стала". Засвітити ялинку попросила голову клюбу Андрія Козяка, а всі присутні почали співати „Бог Предвічний". Відтак С. Кралька віддеклямувала вірш Романа Купчинського „Поклонімся великій ідеї", а вірш „Ідіть з колядою", слова С. Кральки, прорецитував Стефан Гуйван.

На закінчення програми всі присутні заколядували „Дивная новина", а С. Кралька зложила подяку виконавцям і всім, що допомагали при влаштуванні цієї імпрези.

Після закінчення пані з кухонного відділу гостили присутніх канапками, кавою і солодким

***

Як продовження дальших Різдвяних святкувань відбулася святочна Різдвяна зустріч з членами і громадянством 21-го січня 1998 року. Голова Клюбу Емеритів Андрій Козяк, відкриваючи святочні сходини, привітав Владик Михаїла, ЧНІ та Іннокентія, ЧСВВ, священиків, Сестру Іринею, ЧСВВ, представників фінансових установ — каси „Самопоміч", банку „Певність" і членів та гостей, які чисельно прибули. При цій нагоді подякував президентові банку „Певність" д-рові Юліянові Кулясові за спонзорування цієї імпрези.

Далі провадження перебрав Василь Камінський, який попросив Владику Іннокентія провести молитву. Після коляди „Бог Предвічний" і благословення пані з кухонного відділу подали смачний обід, в міжчасі господар імпрези представив президіяльний стіл.

Привіти зложили: президент банку „Певність" д-р Юліян Куляс, Владика Михаїл, ЧНІ, який зложив різдвяні побажання кріпкого здоров'я і Божого благословення усім членам і гостям. Від каси „Самопоміч" зложив директор Богдан Ватраль привіт і побажання успіхів у дальшій праці сеніорів, а також згадав, що директор Омелян Плешкевич обходить своє 90-ліття. З цієї нагоди всі присутні відспівали йому Многая Літ.

З черги С. Гуйван продеклямував вірш „Свят-Вечір на Знесінні", слова Левка Яцкевича. Святочне слово про Христа, який приніс любов і мир для цілого людства, виголосив Владика Іннокентій.

Різдвяний спомин-монтаж виголосила С. Кралька, а всі присутні заспівали „Во Вифлеємі нині новина". Володимир Щебльовський відчитав гумореску власного укладу. Серед святочного настрою і товариської атмосфери проходила ця імпреза, доказом чого були гучні плески присутніх.

На кінець Василь Камінський зложив подяку всім, хто причинився до цієї імпрези, головно кухонному відділові, і всім присутнім за участь.

Колядкою „Возвеселімся всі разом" закінчено дуже успішну зустріч.

Н. Ф.

Померла...

(Закінчення зі стор. 1)

ни в „Украденому щасті" І. Франка, Луїзи в п'єсі „Інтрига і кохання" Шіллера, Рукаї в „Цариці Грузії" Сумбатова. В ювілейній виставі, присвяченій сторіччю народження клясика української драматургії, корифея української сцени М. Старицького, „Ой, не ходи, Грицю, та на вечорниці", головну ролю „Марусі" виконувала 50-ий раз Клавдія Кемпе. Вистава відбулася в Державному українському театрі ім. І. Франка в Станиславові.

Обдарована природним голосом надзвичайно гарного тембру — сопрано, з великим успіхом виконувала головні партії в оперетах: „Циганське кохання", „Царевич", „Доллі", „Барон Кімель", „Жайворонок" в супроводі симфонічної оркестри під диригентурою Г. Штадлера. Виконувала головні партії в операх: „Запорожець за Дунаєм" — Оксана, в „Катерині" — матір, і в „Наталці Полтавці" — Терпелиха.

Приїхавши до Америки, присвятила себе до особливої ділянки драматичного мистецтва — деклямації та рецитації, чим надавала глядачам велику душевну насолоду, виконуючи прозу і поезію письменників і поетів: Т. Шевченка, І. Франка, Лесі Українки і інших.

• ПРАЦЯ •

• РІЗНЕ •

✻ FUNERAL DIRECTORS ✻

Керівництво...

(Закінчення зі стор. 1)

Олександер Калюсь відповів, що Ялтинська Міська Рада створить всі умови для праці київської комісії, проте В. Марченка визнати посадником Ялти відмовляється.

Надзвичайна сесія Ялтинської Міської Ради ухвалила рішення просити Президента Кучму розв'язати конфлікт між Ялтою і Києвом законним шляхом. Депутати встановили цілодобове чергування в кабінеті посадника.

У Верховній Раді України, яка саме в той день розпочала працю, депутат Юрій Кармазін зажадав від Генеральної прокуратури та Міністерства Внутрішніх Справ звіту, назвавши ялтинські події „репетицією державного перевороту". Вслід за ним Павло Лазаренко поставив вимогу вникнути у „свавілля" навколо газети „Правда України". Він нагадав, що переворот в колишньому СССР учасники ГКЧП розпочали саме із закриття газет. За його словами, „Україна стоїть на порозі надзвичайного стану".

ПОДІЇ

КОНЦЕРТ В УІА

Ню Йорк. — УІА влаштовує концерт музики Ф. Шопена. Виконавці — В. Винницький (фортепіян) та О. Чмир (баритон). Концерт відбудеться у середу, 11-го лютого, в УІА, 2 схід 79-та вул. в Ню Йорку. Початок о год. 8-ій вечора.

ДОПОВІДЬ Р. ГАЙДИ

Ню Йорк. — Місцевий Відділ Українського Патріярхального Товариства влаштовує доповідь голови Ради Мирян УПТ в ЗСА, делегата Стемфордської Епархії на Собор УКЦеркви у Львові Роми Гайди. Тема доповіді — „Роля мирян в Українській Католицькій Церкві". Відбудеться вона у неділю, 22-го лютого, в НТШ, 63 Четверта аве. в Ню Йорку. Початок о год.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 6-го ЛЮТОГО 1998 р.

Парсиппані, Н. Дж. Звичайні збори Т-ва "Лесі Українки" Відд. 171 відбудуться о год. 12-ій пол. в Головній Канцелярії УНСоюзу при 2200 Равт 10. На збо-рах буде вибір делеґатів на Конвенцію УНСоюзу. За Управу Відділу, Дарія Семеґен — голова, Ґеновефа Куфта — секретар.

НЕДІЛЯ, 15-го ЛЮТОГО 1998 р.

Чикаго, Ілл. Управа Відд. 379 УНС повідомляє своїх членів, що річні Загальні збори відбудуться о год. 12-ій пол. в домівці УККА при 2247 Вест Чикаго аве. Під час загальних зборів буде вибір делеґатів на Конвенцію УНС. Всіх членів запрошуємо до участи. За Управу Відділу Андрій Козяк — голова, Мирон Лущак — секретар.